

Sadržaj

UVOD	9
MLADI KAO KORISNICI KNJIŽNICA	11
Definicija pojma <i>mladi</i>	11
Generacijske karakteristike mladih	13
Posebnosti mladih kao korisnika knjižnica	15
Povijest knjižničnih usluga za mlade	17
Zadaće knjižničnih usluga za mlade	20
RAZVOJ KNJIŽNIČNIH USLUGA U KONTEKSTU NOVIH TEHNOLOGIJA	23
Uvođenje novih tehnologija u poslovanje	23
Nove usluge u skladu s potrebama korisnika	24
Pismenosti 21. stoljeća	26
Informacijska pismenost	28
Modeli procesa traženja informacija	29
Proces traženja informacija u digitalnom okruženju	31
MLADI I TRAŽENJE INFORMACIJA	39
Mladi i korištenje interneta	39
Vrednovanje informacija i zaštita mladih na internetu	41
Uloga knjižničara u pronalaženju i korištenju informacija	45
Profesionalni razvoj knjižničara u kontekstu novih tehnologija	48
Obrazovanje korisnika	49
KNJIŽNIČNE MREŽNE STRANICE	51
Uloga knjižničnih mrežnih stranica	51
Izrada knjižničnih mrežnih mjesta i mrežnih stranica	56
Planiranje mrežnih stranica	57
Sadržaj mrežnih stranica	60
Dizajn mrežnih stranica	66
Navigacija na mrežnim stranicama	67
Čitljivost sadržaja mrežnih stranica	68
Upotrebljivost mrežnih stranica	69
Tehničke pretpostavke za korištenje mrežnih stranica	71
Osiguravanje pristupa mrežnom sadržaju	72
Testiranje mrežnih stranica	74

Web 2.0 u kontekstu knjižničnih mrežnih stranica	75
Blog	78
Wiki	79
Trenutna razmjena poruka	79
RSS	80
Podcast	81
Društveno umrežavanje	81
Društveno označivanje	85
KNJIŽNIČNE MREŽNE STRANICE ZA MLADE	89
Planiranje knjižničnih mrežnih stranica za mlade	90
Sadržaj knjižničnih mrežnih stranica za mlade	94
Informacije	94
Komunikacija	97
Kreativno izražavanje	104
Primjer mrežnih stranica za mlade - Knjižnica Medveščak	106
ISTRAŽIVANJE KNJIŽNIČNIH MREŽNIH STRANICA ZA MLADE U HRVATSKOJ	109
Svrha istraživanja i pretpostavke	109
Uzorak i metodologija	110
Analiza rezultata istraživanja	111
Knjižnica i čitaonica za mlade Karlovac	111
Gradska knjižnica Solin	113
Knjižnice grada Zagreba	115
Zaključak istraživanja	119
ZAKLJUČAK	121
PRIJEDLOG SMJERNICA ZA KNJIŽNIČNE MREŽNE STRANICE ZA MLADE	125
LITERATURA	129
PRILOZI	141
IZ RECENZIJ	149
Promjene u informacijskom okruženju, knjižnice i mladi korisnici	149
Interdisciplinarna sinteza recentnih znanstvenih spoznaja	150
ŽIVOTOPIS AUTORICE	151
ZAHVALE	153
KAZALO POJMOVA	155

IZ RECENZIJA

Promjene u informacijskom okruženju, knjižnice i mladi korisnici

Intenzivne promjene u informacijskom okruženju koje se odražavaju na rad svih vrsta knjižnica čine temu ove knjige iznimno aktualnom. Knjižnice trebaju biti tamo gdje su njihovi korisnici, a oni su danas na mreži, posebice korisnici o kojima se ovdje govori – mladi ljudi na prijelazu iz djetinjstva u odraslu dob. Radi se o tinejdžerima koji odrastaju uz internet i služenje novim tehnologijama, a donedavno su kao posebna korisnička skupina bili zanemareni u narodnim knjižnicama, posebice hrvatskim. Promjene se zbivaju mnogo brže nego što to prati nakladništvo stručnih knjiga u informacijskom području pa se može reći da u Hrvatskoj gotovo i ne postoje stručna djela koja mogu dati odgovore na pitanje kako narodna knjižnica svojim mrežnim uslugama može i treba zadovoljiti potrebe i interese mladih korisnika (i nekorisnika). Stoga se ova knjiga može smatrati vrlo vrijednim doprinosom stručnoj literaturi u području knjižničarstva.

Knjiga je dobar spoj teorijskog i praktičnog – vrlo jasno je opisano zašto je važno posvetiti posebnu pažnju upravo mladim korisnicima knjižnice i komunicirati s njima uz pomoć alata kojima se oni svakodnevno predano služe te kako to postići odgovarajućim sadržajem i izgledom mrežnih stranica knjižnice. Ovom će knjigom knjižničari dobiti vrijedne smjernice za unapređivanje rada s korisnicima te znanja koja su im potrebna kako bi mogli bolje razumjeti specifičnu dobnu skupinu korisnika.

Kako autorica sama naglašava u tekstu – mladi su pripadnici net i Google generacije, a knjižničari mahom onih prethodnih koje su odrasle uz tiskanu knjigu i pisanje rukom. Stoga knjižničari trebaju kontinuirano učiti o mladima i kako učinkovito odgovoriti na potrebe i stil života današnjih mladih, pružajući usluge na način koji mladi ljudi prihvaćaju.

Ivanka Stričević

Interdisciplinarna sinteza recentnih znanstvenih spoznaja

U javnosti i u medijima u posljednje se vrijeme često i s gotovo dramatičnim prizvukom govori i piše o utjecaju informacijsko-komunikacijskih tehnologija i društvenih mreža na kognitivni, društveni i emocionalni razvoj mladih. Interes za temu *mladi i tehnologija* uočljiv je i na terminološkoj razini na kojoj se učestalo pojavljuju novi pojmovi poput internet generacije, Google generacije, digitalnih urođenika, Z generacije, novih milenijaca... Njima se slikovito nastoji ilustrirati izravna, uzajamna i bliska veza mladih, tehnologija i društvenih mreža. Područje knjižničarstva u Hrvatskoj s ovom je knjigom konačno dočekalo cjelovito djelo koje opisane problematiku ne sagledava s anegdotalne i publicističke pozicije, već donosi stručnu i kompetentnu sintezu recentnih znanstveno utemeljenih ogleđa i spoznaja u području koje nije interesantno samo stručnjacima iz narodnih knjižnica, već i školskim i visokoškolskim knjižničarima, nastavnicima, roditeljima, pedagogima i svima koji se u svom odgojno-obrazovnom radu susreću s mladima današnjice. Drugim riječima, posrijedi je knjiga važna ne samo hrvatskom knjižničarstvu, već djelo koje dotiče aktualnu pedagogiku pa i širu društvenu raspravu o najosjetljivijoj skupini – mladima – koja danas odrasta okružena tehnologijama i u medijski i informacijski zasićenom prostoru što nameće nova i dosad nepoznata pitanja, donosi probleme te potiče razne profesije da preispitaju svoj dosadašnji rad s mladima.

Autorica je, tragajući za rješenjima uočenih izazova, u knjizi nastojala usustaviti postojeće teorijske spoznaje te ih je nadogradila vlastitim zaključcima i kompetentnim prosudbama koje odaju vrsnog praktičara, osobu bogatog iskustva u neposrednom radu s generacijama mladih ljudi i istinskog poznavatelja knjižničnog profesionalnog okruženja.

Sonja Špiranec